

tu vsakemu, da ne plačuje naš
Jednota bolniško podpore, ter da
imajo iste v oskrbi sama krajevna
društva. Bolniško podporo plačuje
samo dotičnim članom (tsem) ki
na sate pri Jednoti posebej zav-
reajo v bolniškem skladu, ter
plačujejo tozadevne posebne asse-
samente. Niti glavni odbor K. S. K.
Jednote, niti kdo drugi nima gla-
som naših pravil pravice določa-
vati temu ali onemu bolnemu članu
kako podporo iz Jednotine blagajne,
če ni do iste po pravih
opravičen.

Sobrat Cugmeister bi si bil lah-
ko prihranil mnogo stroškov in
sitnosti, če bi bil že pred leti pre-
čital Jednotina pravila. Dobro se
mora umeti, da Jednota ne bode
plačevala komu podpore, če ne
prejme zato niti centa za bolniški
assessment. In v bolniški sklad pa
ta član ni spadal, kakor nam ome-
nja naš gl. tajnik. Ta član je pla-
čeval svojemu društvu (ne pa Jed-
noti) prispevke za bolniško pod-
pore, torej je smel in mogel pod-
pore zahtevati samo od društva!

Zopet drug slučaj resničnosti
naše trditve o malem zanimanju
čitanja Jedn. pravil je suspenda-
cija krajevnega društva št. 155 v
Johnstown, Pa. z dne 9. junija.
Kakor nam znano, si je nek urad-
nik tega društva letos poškodoval
3 prste na roki. Kot uradnik dru-
štva, bi moral dotičnik vsakako
vedeti, da naša Jednota še nika-
dar ni plačala kake poškodnine
samo za 3 prste; — a vendar je
mišlil da bo dobil kako podporo
iz Jednotinega sklada! Iz našte-
vanja in jeze je nato pregovoril
vse člane onega društva, da ni po-
potreba več plačevati Jed. assem.
Posledica temu je bila, da je sedaj
celo društvo suspendirano. Ako ne
primeri danes, ali jutri kakemu
članu smrtna nesreča, ne bode do-
bil od Jednote niti centa podpore;
to pa vse valed ene osebe, ki ni
zadostno prečitala naših Jednoti-
nih pravil. Zaveda se bila sicer
morda za ono društvo malenkost-
na, — a vendar zvezana s slabimi
posledicami.

Da ne bodemo imeli več sličnih
slučajev, radi tega povdarjamo še
enkrat na tem mestu: Freditajte
marljivo in vestno društvena in
Jednotina pravila!

Važen nasvet.

V 8. št. našega lista smo že en-
krat na tem mestu razpravljali o
dolžnosti vsakega ameriškega Slo-
venca. Ta dolžnost ni ravno težava,
na, ali huda. V tedanjem članku
smo povdarjali in prosili tudi čla-
ne naše organizacije, da naj se ma-
lo bolj pobrigajo za pridobitev
ameriškega državlanskega papir-
ja. —

Udobnosti, pravice, ali koristi,
koje poseduje lahko vsak natura-
lizovani ameriški državljan ne bo-
mo danes ponavljali; pač imamo
pa za današnji članek, drug zanim-
iv slučaj, ki se nanaša in očira
tudi na dosti naših članov, ki še
niso ameriški državljani.

Znano je Vam, da so si v na-
sprotju ali vojni že skoro vse ev-
ropske sile. Samo nekaj držav je
še, ki so ostale nevtralne. Kmalu
potem, ko je napovedala Anglija
Nemčiji vojno, so nastale tudi v
inozemstvu za nemške državljane,
ali podanike posebne razmere. —
Tako je n. pr. Anglija aretovala
vse Nemce, bivajoče v onih krajih
inozemstva, ki so angleška last-
torej tudi v naši bližnji Kanadi
Aretovani so postali na ta način
popolnoma nedolžne žrtve vojne
tu v tujini, kajti stroga angleška
vlada jih drži kot vojne ujetnike
v raznih zaporih. Držala jih bode
nedvomno toliko časa, dokler ne
mine vojna. Ker je pa Nemčija za-
veznica Avstrije, so Angleži stavi-
li v vojno ujetništvo tudi mnogo
podanikov te monarhije; gotovo
in nedvomno je med temi tudi do-
sti naših rojakov Slovencev, ki so
bili v angleško provinco Kanado
laktat kruha in sreče. O teh ujetni-
kih so naši ameriški angleški listi
že dosti pisali, osobito tedaj, ko
se je več tisoč Avstrijev hotelo
podati čez mejo v našo severoza-
padno Minnesoto. Čuje se, da se
nabaja v Kanadi veliko število na-
ših rodnih sobratov Hrvatov, koje
je ondota vlada zaprla kot vojne
ujetnike. Dasiravno se jim kaže ne-
godi v ujetništvu prelabo, vendar
je to hud udarec za vsakega posa-
mensnika, ker je prvič izgubil kruh
in zanesljiv, in sedaj mora zastojati
delati kanad. vladi v ujetništvu,
Gotovo je že marsikdo bridko ob-

skoval smo uro, ko so je preselili
od tukaj v bližnjo Kanado. — ali
pa, ker ni vzel za časa svojega bi-
vanja v Zed. državah državljan-
skega papirja, ali pa kanadskega
državljanški papir, bi bil naravno
lahko vsakogar rešil sedanje ne-
prilike. Za to neorečne se je no-
davno pogmala znana N. H. Z.
(Narodna Hrvatska Zajednica) iz
Pittsburga, Pa. Sam predsednik te
organizacije se je podal z nekimi
odvetniki k angleškemu posla-
niku v Washington, D. C. zatem
sta se pa ta dva poštvovalna Hr-
vata napolila naravnost v Kanado
k svojim ujetim sobratom in čla-
nom te organizacije. Imela sta pri
tem lep uspeh, ker se bode v krat-
kem vse ondi zaprite Jugoslovane
izpustilo na prosto. Vsa čast in
hvala tej organizaciji, ker je iz-
povala protest tudi nekaj Slo-
vencev!

Angleška vlada v Kanadi je za-
pela vsakogar, ki je nek, da je
Avstrijec, torej zaveznik Nemčije,
ki je sovražna Angliji. Označena
dva posredovalca sta pa na preme-
ten način zatrjevala na pristojnih
mestih, da so Hrvatje in Slovenci
Jugoslovani in valed tega jih bode
kanadaska oblast izpustila na pro-
sto. Zares tuden in zasmeten slu-
čaj! — Naša Jednota nima čyala
Bogu v Kanadi nikakega podpor-
nega društva. Morda je ondi kaj
članov na potnih listih! In kdo se
bode zavzel zanje! Na kak način?

Idimo še dalje! Znano je Vam,
da se je vnel hud političen kon-
flikt med Zedinjeni državami in
Nemčijo radi potopa "Lusitanije"
in še drugih ameriških parnikov.
Kako se stvar izteče, še nihče ne
ve! — Dobro, ali slabo!

Vzemimo pa šmo tale slučaj:
Nemčija naj napove n. pr. naši no-
vi domovini vojno, ali nasobratni
Gotovo in na vsak način bi Zedi-
njene države v tem slučaju poste-
pale ravno tako s tu bivajočimi
inozemci, kakor postopa Kanada z
Nemci in Avstriji. Do tega naj-
brže ne bode še prišlo. Ali na sve-
tu je vse mogoče. Zgodovina nam
kaže, da so imele že tudi Zedinje-
ne države krvave boje z evrop-
skimi sovražniki. Prav lahko se
primeri, da bi tudi na tisoče in ti-
soče naših rojakov Slovencev zdi-
hovalo v tukajšnjih zaporih kakor
avstrijski vojni ujetniki. Ta nesre-
ča bi na naša samo dotične bro-
brizničke, ki niso ne krop ne voda.
— Ne Američani in ne več Av-
striji. Tu bivajo že po 10, 15, ali
20 let, pa jim ni bila njih nova
domovina toliko mar, da bi postali
nje naturalizirani državljani.
Pridobitev državljanstva stane
samo nekaj dobre volje in \$5.—

V interesu vseh članov naše K.
S. K. J. torej kličemo in povdar-
jamo opetovano: Požurite se za
ameriško državljanstvo pravico do-
kter je še čas. Lahko se kamene,
ali po vojni razmere tako izpreme-
na, da bode pridobitev državljan-
skega papirja tukaj bolj otežo-
čena. V prvi vrsti naj velja ta
klic vsem onim, ki nameravajo za
stalno ostati v Zedinjenih drža-
vah!

Se en slučaj naj navedemo, ki
nam priča o veliki vrednosti ame-
riškega državlanskega papirja:

Minuli teden so v okrajni bol-
nišnici našega mesta — County
Hospital — odalovili vse ualžben-
ce, kateri se niso zamogli izkazati
z državljanškimi listinami. Med
temi je bilo mnogo bolniških po-
streljanc, kuharje, perje in dekel.
Prav valed te odredbe je izgubilo
službo tudi nekaj naših rojakinj
Slovenk, ki so pomagale v pralni-
ci in kuhinji označene bolnišnice.

Naša konešna in odkrita sodba
je v tem slučaju tale: Morda pri-
de prej ali slej v Ameriki še do
tega, da bode zahtevala vsaka pre-
mogarska ali rudarska družba,
vsaka tovarna, ali vsak gospodar
od najetega delaveca dokaze, da je
ameriški državljan. Nekatere več-
je družbe imajo to že v veljavni,
radi tega kličemo opetovano: Pre-
skrbite si vai ameriško državljan-
stvo!

V obrambo Zedinjenih držav

Sedanja evropska vojna je na-
potila marsikatero še nevtralno
vlado ali državo, da so pričele te
resno premišljati o načinih za
svojo večjo in bolj varno obrambo
pred sovražnikom.

Kakor smo žljali haš minule
dni poročila iz Washingtona,
D. C., je prišlo na to idejo tudi